

 GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	T-06 Sprawozdanie o pasażerskim transporcie drogowym	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 70-530 Szczecin ul. Matejki 22
Numer identyfikacyjny – REGON	za rok 2017	Termin przekazania: do 23 lutego 2018 r.

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2017 (Dz. U. poz. 1426, z późn. zm.).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Symbol rodzaju działalności według PKD 2007

Część A. PODMIOTY PROWADZĄCE GMINNE PRZEWOZY PASAŻERSKIE/KOMUNIKACJĘ MIEJSKĄ (ŁĄCZNIE Z OBSŁUGĄ STREF PODMIEJSKICH)^{a)}

Należy wybrać i zaznaczyć odpowiedni prostokąt w zależności od prowadzonej działalności

Organizator	☐	Operator	☐	Przewoźnik	☐
Liczba operatorów ¹⁾					
Liczba przewoźników ¹⁾					

¹⁾ Wypełnia organizator na podstawie umów o świadczeniu usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Dział 1. Sieć gminnych przewozów pasażerskich/komunikacji miejskiej

Wyszczególnienie	Ogółem	Autobusowe		Tramwajowe	Trolejbusowe
		razem	w tym na wsi		
0	1	2	3	4	5
Linie komunikacyjne (stałe dzienne) na koniec roku ^{a)} : liczba linii	1				
długość linii w km ^{b)}	2				
Trasy czynne w km (na koniec roku ^{a)})	3				
Trasy nowe i zmodernizowane w ciągu roku sprawozdawczego (w km)	4				

^{a)} Lub w ostatnim dniu działalności. ^{b)} z jednym miejscem po przecinku

Dział 2. Stan i eksploatacja taboru dla gminnych przewozów pasażerskich/komunikacji miejskiej

Rodzaje taboru			Wozy według stanu inwentarzowego na koniec roku ^{a)}		Zakupione wozy nowe i wozy zmodernizowane w ciągu roku		Wozy ^{b)} w ruchu	Wozokilometry (w tysiącach)
			liczba	nominalna pojemność	liczba	nominalna pojemność		
0			1	2	3	4	5	6
Autobusy	razem	1						
	w wieku	do 10 lat włącznie	2					
		powyżej 10 lat	3					
w tym na alternatywne paliwo			4					
Tramwaje (silnikowe i doczepowe)			5					
Trolejbusy			6					
Taksówki			7					
Z wiersza 1 przypada na autobusy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych			8					
Z wiersza 5 przypada na tramwaje przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych			9					

^{a)} Lub w ostatnim dniu działalności.

^{b)} Przeciętna maksymalnych dziennych stanów.

⁾ Przed wypełnieniem prosimy zapoznać się z objaśnieniami do formularza zamieszczonymi w „Uwagach” przed objaśnieniami do działu 1.

Dział 2A. Autobusy według klas emisji spalin dla gminnych przewozów pasażerskich/komunikacji miejskiej

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym klasa emisji spalin EURO ^{a)}			
			0, 1, 2	3	4	5 i 6
0		1	2	3	4	5
W sztukach						
Autobusy ogółem		1				
w tym o dopuszczalnej masie całkowitej	powyżej 3,5 – 12,0 t	2				
	powyżej 12 t	3				
Nominalna pojemność (liczba miejsc siedzących i stojących)						
Autobusy ogółem		4				
w tym o dopuszczalnej masie całkowitej	powyżej 3,5 – 12,0 t	5				
	powyżej 12 t	6				

^{a)} Przy braku danych dotyczących homologacji pojazdów można się posłużyć tablicą umieszczoną w objaśnieniach w ust. 9.

Dział 3. Przewozy pasażerów (dane szacunkowe) w ramach gminnych przewozów pasażerskich/komunikacji miejskiej

Liczba przewiezionych pasażerów ogółem przez wszystkie rodzaje taboru w tys.		1	
z tego	realizowane na podstawie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym	2	
	realizowane na podstawie innych przepisów	3	

Część B. PODMIOTY PROWADZĄCE KOMUNIKACJĘ ZAMIEJSKĄ (MIĘDZYMIASTOWĄ LUB MIĘDZYNARODOWĄ)*)

Dział 4. Autobusy – stan w dniu 31 XII lub w ostatnim dniu działalności

Wyszczególnienie		Autobusy w dyspozycji sprawozdawcy ^{a)}		W tym na alternatywne paliwo	
		w sztukach	liczba miejsc	w sztukach	liczba miejsc
0		1	2	3	4
Autobusy		1			
w tym do 23 miejsc włącznie		2			
Z wiersza 1 przypada na autobusy wykorzystywane w komunikacji	międzynarodowej	3			
	miejskiej	4			
Z wiersza 1 przypada na autobusy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych		5			

^{a)} Łącznie z taborom eksploatowanym na podstawie umowy leasingu i innych form dzierżawy środka transportu

Dział 4A. Autobusy według klas emisji spalin

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym klasa emisji spalin EURO ^{a)}			
			0, 1, 2	3	4	5 i 6
0		1	2	3	4	5
W sztukach						
Autobusy ogółem		1				
w tym o dopuszczalnej masie całkowitej	powyżej 3,5 – 12,0 t	2				
	powyżej 12 t	3				
Z wiersza 1 przypada na autobusy wykorzystywane w komunikacji międzynarodowej		4				
Nominalna pojemność (liczba miejsc siedzących i stojących)						
Autobusy ogółem		5				
w tym o dopuszczalnej masie całkowitej	powyżej 3,5 – 12,0 t	6				
	powyżej 12 t	7				
Z wiersza 5 przypada na autobusy wykorzystywane w komunikacji międzynarodowej		8				

^{a)} Przy braku danych dotyczących homologacji pojazdów można się posłużyć tablicą umieszczoną w objaśnieniach w ust. 9.

Dział 5. Przewozy pasażerów taborem autobusowym w komunikacji krajowej

Wyszczególnienie		Przewozy		Przebieg ogólny w tys. wozokilometrów
		w pasażerach	w tys. pasażerokilometrów	
0		1	2	3
Ogółem (wiersze 01=03+08)		01		
w tym w komunikacji miejskiej		02		
Komunikacja regularna i regularna specjalna		03		
w tym przewozy	z biletami miesięcznymi pracowniczymi	04		
	z biletami miesięcznymi szkolnymi	05		
	pracownicze na podstawie umów	06		
	szkolne na podstawie umów	07		
Przewozy pozostałe (np. okazjonalne)		08		
Oferowana praca przewozowa w tys. pasażerokilometrów		09		

Wozodni pracy autobusów ogółem	10	
w tym w komunikacji miejskiej	11	

^{a)} Przed wypełnieniem prosimy zapoznać się z objaśnieniami do formularza zamieszczonymi w „Uwagze” przed objaśnieniami do działu 4.

Dział 6. Przewozy pasażerów w komunikacji międzynarodowej

Wyszczególnienie		Komunikacja regularna ^{a)}	Przewozy pozostałe (np. okazjonalne)
0		1	2
Przewozy pasażerów ogółem w pasażerach (wiersze 02 do 20)		01	
kraje		02	
		03	
		04	
		05	
		06	
		07	
		08	
		09	
		10	
		11	
		12	
		13	
		14	
		15	
		16	
		17	
		18	
		19	
		20	
Praca przewozowa w tys. pasażerokilometrów		21	
Oferowana praca przewozowa w tys. pasażerokilometrów		22	
Przebieg ogólny autobusów w tys. wozokilometrów		23	

Wozodni pracy autobusów ogółem	24	
--------------------------------	----	--

^{a)} Łącznie z komunikacją regularną specjalną.

Dział 7. Linie regularnej komunikacji autobusowej^{a)} – stan w dniu 31 XII lub w ostatnim dniu działalności

Wyszczególnienie		Linie krajowe					Linie międzyna- rodowe
		ogółem (suma rubryk 2 do 5)	miejskie	podmiejskie	regionalne	dalekobieżne	
0		1	2	3	4	5	6
Liczba linii	1						
Długość linii w km	2						

^{a)} Bez linii komunikacji regularnej specjalnej.

Dział 8. Liczba czynnych dworców autobusowych własnych lub zarządzanych przez przewoźnika – stan w dniu 31 XII

Liczba dworców	1	
w tym dostosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych	2	

Część C. PODMIOTY OBSŁUGUJĄCE LINIE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ^{*)}**Dział 9. Komunikacja miejska według miast**

Obsługiwane miasta		Autobusy eksploatowane ^{a)} (w ruchu)			Długość stałych linii dziennych ^{b)} w km (bez wsi)		
		ogółem		w tym liczba autobusów na alternatywne paliwo	autobusowych	tramwajowych	trolejbusowych
		w sztukach	łącznie liczba miejsc				
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem (suma wierszy 02 do 20):	01						
	02						
	03						
	04						
	05						
	06						
	07						
	08						
	09						
	10						
	11						
	12						
	13						
	14						
	15						
	16						
	17						
	18						
	19						
	20						

^{a)}Przeciętna maksymalnych dziennych stanów autobusów obsługujących linie podane w rubryce 4, ^{b)} Na koniec roku lub w ostatnim dniu działalności; z jednym miejscem po przecinku w wierszach 02-20; na terenie miast wymienionych w rubryce 0 zgodnie z ważnym zezwoleniem lub innymi uprawnieniami/umowami na obsługę komunikacji miejskiej.

^{*)} Wypełniają wszystkie podmioty świadczące usługi w ramach komunikacji miejskiej, tj. podmioty, których dotyczy część A, oraz podmioty, których w części B formularza dotyczą odpowiednie wiersze (rubryki) w dziale 4, 5 i 7.

Część D. PODMIOTY PROWADZĄCE AUTOBUSOWĄ KOMUNIKACJĘ MIEJSKĄ (ŁĄCZNIE Z OBSŁUGĄ STREF PODMIEJSKICH) LUB ZAMIEJSKĄ (MIĘDZYMIASTOWĄ LUB MIĘDZYNARODOWĄ)

Dział 10. Zużycie paliw, energii elektrycznej i przebiegi autobusów według rodzajów komunikacji

Wyszczególnienie		Jednostka miary	Zużycie paliwa ^{a)} / ^{b)} / energii elektrycznej	Przebieg ogólny w tys. wozokilometrów
0		1	2	3
Autobusy w komunikacji miejskiej				
na olej napędowy	01	tona (Mg)		
na benzynę	02			
na gaz skroplony (LPG)	03			
na sprężony gaz ziemny (CNG)	04	m ³		
na energię elektryczną	05	kWh		
Autobusy w komunikacji międzymiastowej				
na olej napędowy	06	tona (Mg)		
na benzynę	07			
na gaz skroplony (LPG)	08			
na sprężony gaz ziemny (CNG)	09	m ³		
na energię elektryczną	10	kWh		
Autobusy w komunikacji międzynarodowej				
na olej napędowy	11	tona (Mg)		
w tym poza granicami Polski	12			
na benzynę	13			
w tym poza granicami Polski	14			
na gaz skroplony (LPG)	15			
w tym poza granicami Polski	16			
na sprężony gaz ziemny (CNG)	17	m ³		
w tym poza granicami Polski	18			
na energię elektryczną	19	kWh		
w tym poza granicami Polski	20			

^{a)} Zużycie paliwa wyrażone w jednostce objętości przelicza się na jednostkę masy uwzględniając, że gęstość:

- oleju napędowego wynosi 0,833 kg/l,
- benzyny silnikowej wynosi 0,748 kg/l,
- gazu skroplonego LPG (propan-butan) wynosi 0,54 kg/l,
- sprężonego gazu ziemnego (CNG) wynosi 0,74 kg/m³

^{b)} Z jednym znakiem po przecinku

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego formularza	1		Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	
--	---	--	--	---	--

(e-mail osoby sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(imię, nazwisko i telefon osoby sporządzającej sprawozdanie)

(miejscowość, data)

(pieczęć imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)*

*Wymóg opatrzenia pieczęcią dotyczy wyłącznie sprawozdania wnoszonego w postaci papierowej.

Objaśnienia do formularza T-06

Uwaga: W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębnej kratce.

Przykład wypełniania e-maila:

Z | E | N | O | N | . | K | O | W | A | L | S | K | I | @ | X | X | X | . | Y | Y | Y | . | P | L | | | | |

Część A. PODMIOTY PROWADZĄCE KOMUNIKACJĘ MIEJSKĄ (ŁĄCZNIE Z OBSŁUGĄ STREF PODMIEJSKICH)

Uwaga: Dział 1 w części A wypełniają wszystkie podmioty świadczące zarobkowo usługi w ramach komunikacji miejskiej z wyjątkiem podanym niżej łącznie z organizatorami (zarządami) transportu miejskiego oraz prowadzącymi działalność taksówek osobowych. Jeżeli podmioty, które wykonują przewozy w komunikacji międzymiastowej lub międzynarodowej, jako przeważającą działalność świadczą również dodatkowo usługi w ramach komunikacji miejskiej, części A nie wypełniają, natomiast dane o komunikacji miejskiej podają odpowiednio w częściach B i C. Jeżeli podmioty, które prowadzą komunikację miejską, jako przeważającą działalność i wypełniają część A, świadczą również dodatkowo usługi w ramach komunikacji międzymiastowej lub międzynarodowej dane te podają odpowiednio w częściach B i C.

Gminne przewozy pasażerskie – przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub utworzyły związek międzygminny; inne niż przewozy powiatowe, powiatowo-gminne, wojewódzkie i międzywojewódzkie.

Komunikacja miejska – gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo miasta i gminy lub miast, albo miast i gmin sąsiadujących - jeśli zawarły porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego.

Organizator publicznego transportu zbiorowego – właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze; organizator publicznego transportu zbiorowego jest „właściwym organem”, o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1).

Operator publicznego transportu zbiorowego – samorządowy zakład budżetowy oraz przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie.

Dział 1. Linie komunikacyjne i czynne trasy

1. **Linia komunikacyjna** (rubryki od 1 do 5) jest to połączenie komunikacyjne na sieci dróg publicznych (...) wraz z oznaczonymi miejscami do wsiadania i wysiadania pasażerów na liniach komunikacyjnych, po których odbywa się publiczny transport zbiorowy, np. po określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po której odbywają się regularne przewozy osób, oznaczone wspólnym numerem, znakiem literowym itp. (tramwaj nr 5, autobus linii A).

Należy podać sumę długości stałych linii komunikacyjnych, z wyjątkiem linii nocnych oraz zamkniętych. **Długość linii komunikacyjnej** jest to odległość (w km) pomiędzy krańcowymi punktami (przystankami) przebiegu wozów. W przypadku gdy linie lub ich części przebiegają jednokierunkowo okrężnie (tj. kurs powrotny wozu nie odbywa się tą samą drogą), za długość tej linii należy przyjąć połowę okręgu (tj. połowę przebiegu wozu na tej linii).

Przykład:

Linia autobusowa nr 148 przebiega na długości 6 km dwukierunkowo (tj. „tam” i „z powrotem” po tej samej drodze), a na długości 4 km – jednokierunkowo okrężnie. Długość tej linii wyniesie więc 8 km, tj. 6 km (długość linii przebiegającej dwukierunkowo) + $\frac{1}{2} * 4$ km (połowa długości linii przebiegającej jednokierunkowo).

2. **Długość czynnych tras** (wiersze 3 i 4) komunikacji miejskiej (patrz „Uwaga” przed objaśnieniami do działu 1) jest to długość tych odcinków:

- ulic (placów) w miastach,
- dróg poza granicami administracyjnymi miast (obszar wsi),
- targowisk przebiegających poza ulicami (drogami),

po których kursują wozy powszechnie dostępne dla ludności (autobusy, tramwaje, trolejbusy) niezależnie od tego, czy na danej trasie odbywa się ruch jedno- czy dwukierunkowy (tj. „tam” i „z powrotem” po tej samej drodze).

Trasy komunikacyjne liczy się odrębnie dla każdego rodzaju środka komunikacji miejskiej.

W wierszu 4 należy podać długość w km **nowo wybudowanych lub zmodernizowanych** oddanych do użytku w roku sprawozdawczym **tras** tramwajowych (rubryka 4) oraz trolejbusowych (rubryka 45) finansowanych ze środków własnych, środków samorządowych, środków unijnych itp.

Dział 2. Stan i eksploatacja taboru komunikacji miejskiej

3. W dziale tym należy wykazać stan taboru w jednostkach fizycznych (w rubrykach 1, 3 i 5) bez względu na pojemność wozów. W rubryce 1 należy wykazać liczbę wozów przeznaczonych do obsługi komunikacji miejskiej według stanu inwentarzowego na koniec roku lub w ostatnim dniu działalności w podziale na rodzaje taboru wymienione w wierszach od 1 do 9.

Do **autobusów** należy zaliczyć pojazdy samochodowe przystosowane konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.

W wierszu 4 należy wykazać liczbę autobusów wykorzystujących paliwo alternatywne (np. LPG, elektryczność).

W wierszu 5 należy wykazać liczbę wozów tramwajowych łącznie silnikowych i doczepnych.

4. W rubryce 3 należy wykazać liczbę zakupionych wozów nowych i liczbę wozów zmodernizowanych w ciągu roku sprawozdawczym ze środków własnych, środków samorządowych, środków unijnych oraz w ramach leasingu itp.

5. W rubrykach 2 i 4 należy podać łączną pojemność wozów (wg stanu inwentarzowego), przyjmując za podstawę:

- 1) dla autobusów i trolejbusów łączną liczbę miejsc pasażerskich (siedzących i stojących) określonych w dowodzie rejestracyjnym poszczególnych pojazdów;
- 2) dla tramwajów pojemność określoną przez producenta.

6. W rubryce 5 należy wykazać maksymalną dzienną liczbę **wozów w ruchu**, tj. kursujących jednocześnie na trasach w godzinach najwyższego szczytu. Liczbę tę należy zmniejszyć o wozy nieplanowo wycofane z ruchu i powiększyć o wozy wprowadzone do ruchu z rezerwy w miejsce nieplanowo wycofanych.

Godziny szczytu dziennego są to godziny, na które przypada jednocześnie największa liczba przewozów na wszystkich liniach.

Przeciętną maksymalną liczbę wozów w ruchu w roku sprawozdawczym należy obliczyć, dzieląc liczbę wozodni pracy tych pojazdów przez liczbę dni powszednich w roku (z pominięciem niedziel i świąt).

Liczbę wozodni pracy ustala się jako sumę dni pracy poszczególnych pojazdów (tj. poszczególnych wozów będących w ruchu)

Przykład:

20 wozów pracowało przez 220 dni każdy, tj. $20 * 220 = 4\,400$ wozodni pracy

30 wozów pracowało przez 280 dni każdy, tj. $30 * 280 = 8\,400$ wozodni pracy

razem = 12 800 wozodni pracy

12 800 wozodni pracy : 312 (liczba dni powszednich) = 41

Uwaga: Przy ustalaniu liczby wozów w ruchu nie należy brać pod uwagę wozów stawianych do dyspozycji wycieczek, wozów obsługujących komunikację międzymiastową itp. Chodzi tu bowiem o tabor kursujący po trasach komunikacji miejskiej.

7. W rubryce 6 należy podać liczbę kilometrów (wozokilometrów) przebytych przez tabor w ruchu wykazany w rubryce 5 niniejszego działu. Przy ustalaniu liczby wozokilometrów taboru należy stosować odpowiednio objaśnienia podane w ust. 24.

Dział 2A. Autobusy według klas emisji spalin dla gminnych przewozów pasażerskich/komunikacji miejskiej

8. W dziale tym należy wykazać dane dotyczące liczby i pojemności autobusów wykorzystywanych do obsługi komunikacji miejskiej lub gminnych przewozów pasażerskich, z uwzględnieniem podziału (rubryka 0) według masy całkowitej pojazdu, określonej w dowodzie rejestracyjnym.
9. W rubrykach 2 do 5 należy podać dane dotyczące tzw. taboru ekologicznego, tj. posiadającego homologację EURO, w podziale na grupy EURO mierzone według klas emisji spalin. Przy braku danych dotyczących homologacji można się posłużyć poniższą tablicą:

Klasa emisji spalin EURO

KOD	Klasa emisji spalin EURO	Rok produkcji dla klasy Euro	
		od	do
Euro 0	brak klasy emisji spalin Euro	≤ 1991	
Euro 1	Klasa emisji spalin Euro 1	1992	1994
Euro 2	Klasa emisji spalin Euro 2	1995	1999
Euro 3	Klasa emisji spalin Euro 3	2000	2004
Euro 4	Klasa emisji spalin Euro 4	2005	2007
Euro 5	Klasa emisji spalin Euro 5	≥ 2008	

Dział 3. Przewozy pasażerów (dane szacunkowe)

10. Za **przewiezionego pasażera środkami komunikacji miejskiej** uważa się jednokrotny przejazd. Liczbę pasażerów należy określić szacunkowo na podstawie liczby sprzedanych biletów jednorazowych i wieloprzejazdowych, w przypadku braku dokładniejszych danych można posłużyć się przelicznikami podanymi w ust. 18 pkt 4. Zakłady komunikacji miejskiej mogą także stosować inne metody szacowania (np. na podstawie badań potoków pasażerskich) liczby przewiezionych pasażerów, jeśli zapewniają bardziej dokładne określenie tej liczby.

Część B. PODMIOTY PROWADZĄCE KOMUNIKACJĘ ZAMIEJSKĄ (MIĘDZYMIASTOWĄ LUB MIĘDZYNARODOWĄ)

Uwaga: Część B wypełniają wszystkie podmioty świadczące zarobkowo usługi w ramach komunikacji międzymiastowej lub międzynarodowej. Jeżeli podmioty te w niektórych miastach świadczą również usługi komunikacji miejskiej, wypełniają w części B formularza w działach 4, 5 i 7 odpowiednie wiersze lub rubryki oraz wypełniają część C (dział 9).

Dział 4. Autobusy – stan w dniu 31 XII lub w ostatnim dniu działalności

Uwaga: W sprawozdaniu należy ujmować tylko tabor autobusowy przeznaczony do wykonywania przewozów zarobkowych. Do **autobusów** należy zaliczać pojazdy samochodowe przystosowane konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.

11. W dziale 4 należy podać dane dotyczące taboru autobusowego własnego znajdującego się w dyspozycji jednostki sprawozdawczej łącznie z danymi dotyczącymi taboru obcego eksploatowanego przez jednostkę sprawozdawczą na podstawie umowy leasingu i innych form dzierżawy środka transportu. W dziale tym należy wykazywać tabor autobusowy bez względu na jego stan techniczny, a więc łącznie z pojazdami przekazanymi do naprawy.
12. W rubrykach 2 i 4 należy podać łączną liczbę miejsc w autobusach stanowiącą sumę miejsc pasażerskich w poszczególnych autobusach określonych w dowodzie rejestracyjnym.
13. W rubryce 3 należy wydzielić z rubryki 1 autobusy używające alternatywnego paliwa (np. LPG, elektryczność), podać ich liczbę i pojemność, zgodnie z dowodem rejestracyjnym.
14. W wierszu 2 należy wydzielić z wiersza 1 autobusy o pojemności do 23 miejsc łącznie.
15. W wierszu 3 należy wydzielić z wiersza 1 dane dotyczące autobusów wykorzystywanych w ciągu roku w komunikacji międzynarodowej. W wierszu 4 należy wydzielić z wiersza 1 dane dotyczące autobusów wykorzystywanych w ciągu roku w komunikacji miejskiej. W wierszu 5 należy wydzielić z wiersza 1 dane dotyczące autobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.

Dział 4A. Autobusy według klas emisji spalin

16. W dziale tym należy wykazać dane dotyczące liczby i pojemności autobusów wykorzystywanych do obsługi komunikacji międzymiastowej lub międzynarodowej, z uwzględnieniem podziału (rubryka 0) według masy całkowitej pojazdu, określonej w dowodzie rejestracyjnym.
17. W rubrykach 2 do 5 należy podać dane dotyczące tzw. taboru ekologicznego, tj. posiadającego homologację EURO, w podziale na grupy EURO mierzone według klas emisji spalin. Przy braku danych dotyczących homologacji można się posłużyć tablicą z ust. 9.

Dział 5. Przewozy pasażerów taborem autobusowym w komunikacji krajowej

18. W dziale 5 należy podać liczbę przewiezionych pasażerów w komunikacji krajowej taborem autobusowym własnym i obcym eksploatowanym na podstawie umowy leasingu i innych form dzierżawy środka transportu. W dziale tym **nie należy** uwzględniać przewozów pasażerów wykonanych taborem autobusowym własnym przekazanym innym jednostkom na podstawie umowy. W wierszu 03 należy wykazywać liczbę przewiezionych pasażerów taborem autobusowym w komunikacji regularnej na terenie kraju, tj. objętej rozkładem jazdy ogłoszonym do publicznej wiadomości oraz w komunikacji regularnej specjalnej.
- Liczbę **pasażerów** dla okresu miesięcznego w zakresie **komunikacji regularnej** ustala się w następujący sposób:
- 1) liczbę pasażerów przewiezionych z biletami jednorazowymi ustala się jako sumę sprzedanych biletów jednorazowych w miesiącu (z pominięciem biletów wyrównawczych, tj. dodatkowych do biletu zasadniczego).
Uwaga: W przypadku podwyższenia taryfy i wykorzystania biletów o starych nominałach liczbę przewiezionych pasażerów należy ustalić szacunkowo;
  - 2) liczbę pasażerów przewiezionych z biletami rocznymi i liczbę pasażerów korzystających z bezpłatnych przejazdów (np. posłowie) ustala się na podstawie zapisów w diagramach kas biletowych;
  - 3) liczbę pasażerów przewiezionych z biletami miesięcznymi pracowniczymi lub szkolnymi ustala się, mnożąc liczbę sprzedanych na dany miesiąc biletów pracowniczych lub szkolnych przez 40 (średnia miesięczna liczba przejazdów jednego pasażera);
  - 4) liczbę pasażerów przewiezionych w komunikacji miejskiej ustala się w sposób następujący, a więc przy przewozach z biletami miesięcznymi:
    - do kasowania przejazdów – liczbę sprzedanych biletów w danym miesiącu mnoży się przez 60 (średnia miesięczna liczba przejazdów jednego pasażera),
    - wieloprzejazdowymi na jedną linię lub na jedną strefę – liczbę sprzedanych biletów mnoży się przez 110,
    - wieloprzejazdowymi z przesiadaniem się lub na dwie strefy – liczbę sprzedanych biletów w danym miesiącu mnoży się przez 160.Liczbę pasażerów dla okresu miesięcznego w zakresie komunikacji **regularnej specjalnej**, np. przy przewozach pracowniczych (szkolnych) wykonywanych na podstawie umów zawartych z zakładami pracy (gminami) – ustala się, mnożąc sumę wydanych w miesiącu kart przejazdu przez 40 (średnia miesięczna liczba przejazdu jednego pasażera).
W przypadku posiadania bardziej precyzyjnych informacji odnośnie do ilości przejazdów z biletami miesięcznymi, np. na podstawie badań potoków pasażerskich, dane te można wykorzystać do ustalenia liczby przewiezionych pasażerów.
19. W wierszu 08 należy podać liczbę pasażerów przewiezionych w **pozostałych przewozach**, np. w przewozach wycieczkowych, kolonijnych, wahadłowych i innych okazjonalnych.
- Liczbę przewiezionych pasażerów ustala się, przyjmując umownie, że liczba przewiezionych pasażerów równa się liczbie miejsc pasażerskich w autobusach i przyczepach autobusowych użytych do przewozu w poszczególnych kursach wycieczkowych, kolonijnych, wahadłowych i innych okazjonalnych.
- Uwaga:** W przewozach wycieczkowych (wynajmowanych w celu zwiedzania miasta), w których nie występuje wymiana pasażerów, cały przebieg autobusu liczy się jako 1 kurs, bez względu na liczbę planowanych zatrzymań w celu zwiedzania.
20. W rubryce 2 należy podać wielkość wykonanej w roku sprawozdawczym pracy przewozowej w pasażerokilometrach.
- 1 pasażerokilometr jest to przewóz 1 pasażera na odległość 1 km.
- Wielkość **pracy przewozowej** dla okresu miesięcznego w zakresie **komunikacji regularnej** ustala się w następujący sposób:
- 1) dla przewozów z biletami jednorazowymi w ramach poszczególnych rodzajów ruchu (w ruchu podmiejskim, w ruchu międzymiastowym normalnym i w ruchu międzymiastowym pospiesznym) oblicza się, dzieląc sumę wpływów uzyskanych z tytułu przewozów w danym ruchu przez średnią stawkę taryfową za 1 pasażerokilometr ustaloną dla danego ruchu po uprzednim pomniejszeniu tej stawki o 7 % (zmniejszenie stawki taryfowej o 7 % uzasadnione jest tym, że część pasażerów korzysta z biletów ulgowych i bezpłatnych przejazdów). Następnie sumuje się obliczone pasażerokilometry dla każdego rodzaju ruchu na „ogółem”.
W przypadku posiadania ewidencji dotyczącej liczby sprzedanych biletów na poszczególne rodzaje ruchu (lub linii) według stref odległości (określonych w taryfie firmy) do ustalenia pasażerokilometrów można wykorzystać te informacje.
Dla przewozów wykonywanych w danej strefie (określonej w taryfie) pasażerokilometry ustala się, mnożąc liczbę sprzedanych biletów przez średnią odległość przewozu w tej strefie, np. gdy strefa wynosi 16–20 km, to liczbę sprzedanych biletów należy pomnożyć przez 18 km, tj. $\frac{1}{2} * (16 + 20)$;
  - 2) dla przewozów z biletami rocznymi i dla przejazdów bezpłatnych dla każdej relacji – liczbę wpisanych w diagramach pasażerów korzystających z biletów rocznych i bezpłatnych mnoży się przez długość (w km) danej relacji;
  - 3) dla przewozów z biletami miesięcznymi pracowniczymi lub szkolnymi oblicza się, dzieląc sumę wpływów uzyskanych z tytułu tych przewozów (tj. oddzielnie dla przewozów z biletami miesięcznymi pracowniczymi i oddzielnie szkolnymi) przez średnią stawkę taryfową za 1 pasażerokilometr obliczoną dla każdego rodzaju biletów oddzielnie. Następnie sumuje się obliczone pasażerokilometry dla każdego rodzaju biletów na „ogółem”;
  - 4) dla przewozów z biletami miesięcznymi w komunikacji miejskiej dla każdej relacji – liczbę sprzedanych biletów mnoży się przez odpowiednią liczbę przejazdów (przez 60, 110 lub 160, tj. przez średnie miesięczne liczby przejazdów jednego pasażera), a następnie mnoży się przez średnią odległość przewozu w danej relacji.
W przypadku obliczania liczby przewiezionych pasażerów bardziej dokładną metodą (o której mowa w ust. 18 pkt 4) należy w ten sposób ustaloną liczbę pasażerów pomnożyć przez średnią odległość przewozu w danej relacji.
21. Wielkość pracy przewozowej w pasażerokilometrach dla okresu miesięcznego w zakresie komunikacji **regularnej specjalnej** w przewozach pracowniczych (szkolnych) wykonanych na podstawie umów zawartych z zakładami pracy (gminami) stanowi suma pasażerokilometrów wykonanych w poszczególnych (określonych w umowach) relacjach przewozu.
- Liczbę pasażerokilometrów wykonanych w określonej relacji przewozu (tj. skąd–dokąd przewieźć pasażerów) oblicza się jako iloczyn długości danej relacji (w km) i liczby kart przejazdu wydanych w danym miesiącu na tę relację pomnożonej przez 40 (średnia miesięczna liczba przejazdów jednego pasażera).
22. Wielkość pracy przewozowej w pasażerokilometrach w zakresie **pozostałych przewozów** ustala się, mnożąc liczbę miejsc pasażerskich w autobusach i przyczepach autobusowych użytych do przewozu w danym kursie wycieczkowym, wahadłowym i innym okazjonalnym (przyjętą umownie jako liczbę przewiezionych pasażerów) przez przebieg (w km) wykonany przez ten tabor.
23. W wierszu 09 należy podawać łączną oferowaną pracę przewozową autobusów w pasażerokilometrach w roku sprawozdawczym, tj. maksymalną pracę przewozową, jaką autobusy mogły wykonać w przebiegu zarobkowym przy pełnym wykorzystaniu pojemności (liczby miejsc pasażerskich). Dla 1 autobusu oblicza się ją jako iloczyn liczby kilometrów przebiegu zarobkowego wykonanego przez autobus w ciągu roku i pojemności (nominalnej liczby miejsc pasażerskich) tego autobusu.
24. W rubryce 3 należy podawać łączną liczbę wozokilometrów **ogólnego przebiegu** poszczególnych autobusów w roku sprawozdawczym, do którego zalicza się:
- 1) przebieg zarobkowy, tj. przebieg z pasażerami w obsłudze rozkładu jazdy, w kursach dodatkowych i wycieczkowych oraz w przewozach pracowniczych (szkolnych) wykonanych na podstawie umów, bez pasażerów w kursie zleconym przez dysponenta (w przypadku wynajęcia pojazdu);
  - 2) przebieg „zerowy”, tj.:
    - a) przebieg bez pasażerów wykonany między miejscem garażowania a początkowym przystankiem linii komunikacyjnej oraz przebieg między ostatnim przystankiem linii komunikacyjnej a miejscem garażowania pojazdu,
    - b) przebieg bez pasażerów wykonany na zlecenie służby ruchu między jedną a drugą jednostką organizacyjną, w celu okresowego lub stałego wykonywania pracy przewozowej w nowym miejscu pracy,

- c) przebieg z pasażerami w obsłudze rozkładu jazdy na odcinkach objazdowych drogi.
25. W wierszu 10 zamieszczonym pod działem 5 należy podać łączną liczbę wozodni pracy autobusów wykorzystywanych do przewozów pasażerów w komunikacji krajowej. Liczbę wozodni pracy autobusów ustala się jako sumę dni pracy poszczególnych pojazdów eksploatowanych przez sprawozdawcę.

Przykład:

20 wozów pracowało przez 220 dni każdy, tj. $20 * 220 = 4\ 400$ wozodni pracy

30 wozów pracowało przez 280 dni każdy, tj. $30 * 280 = 8\ 400$ wozodni pracy

razem = 12 800 wozodni pracy

26. W wierszu 11 należy wydzielić z wiersza 10 dane dotyczące wozodni pracy autobusów wykorzystywanych w komunikacji miejskiej.

Dział 6. Przewozy pasażerów w komunikacji międzynarodowej

27. W dziale 6 należy podać dane dotyczące przewozów pasażerskich i dotyczące wykonanego przebiegu autobusów w komunikacji międzynarodowej regularnej (na podstawie ogłoszonego rozkładu jazdy) i przewozów pozostałych (przewozy wycieczkowe, kolonijne, wahadłowe, inne okazjonalne). W dziale tym należy podać dane dla taboru autobusowego eksploatowanego przez sprawozdawcę.
28. Liczbę przewiezionych **pasażerów** ustala się w oparciu o imienne wykazy przewiezionych osób lub na podstawie liczby sprzedanych biletów w przypadku komunikacji regularnej.
29. W rubryce 0 (wiersze od 02 do 20) należy wyszczególnić nazwy krajów, do których przewożono pasażerów (w relacji z Polski i do Polski) w ramach komunikacji regularnej i pozostałych przewozów, a w rubrykach 1 i 2 należy podać odpowiednio wielkość przewozów pasażerów. W przypadku przewozów wycieczkowych, kolonijnych, wahadłowych lub innych okazjonalnych (pozostałe przewozy) należy podać nazwę kraju docelowego dla wycieczki, kolonii itp. lub kraju najdalej położonego od Polski w trasie wycieczki (kolonii itp.).
30. Wielkość **pracy przewozowej** w pasażerokilometrach (wiersz 21) ustala się:
- 1) dla komunikacji **regularnej** – mnożąc liczbę przewiezionych pasażerów (ustalonych na podstawie imiennych wykazów lub liczby sprzedanych biletów) przez długość danej relacji przewozu lub długość linii komunikacyjnej;
  - 2) dla przewozów **pozostałych** – liczbę przewiezionych pasażerów (ustalonych na podstawie imiennych wykazów) mnoży się przez przebieg ogólny autobusu wykonany w ramach danej relacji przewozów (w trakcie wycieczki, kolonii itp.).
31. Przy ustalaniu oferowanej pracy przewozowej (wiersz 22) w komunikacji regularnej i pozostałych przewozach należy stosować odpowiednio zasady podane w ust. 20. Przy ustalaniu ilości wozokilometrów (wiersz 23) przebiegu ogólnego autobusów w komunikacji regularnej i przewozów pozostałych należy stosować odpowiednio zasady podane w ust. 24.
32. Przy ustalaniu wozodni pracy autobusów wykorzystywanych do przewozów pasażerów w komunikacji międzynarodowej (wiersz 24 pod działem 6) należy stosować odpowiednio zasady podane w ust. 25.

Dział 7. Linie regularnej komunikacji autobusowej

33. Należy podać dane o liniach regularnej komunikacji autobusowej (bez linii komunikacji regularnej specjalnej) według stanu w dniu 31 XII lub w ostatnim dniu działalności, uwzględniając odpowiednie dane o liniach komunikacji sezonowej.
- Linia autobusowa (komunikacyjna)** jest to połączenie komunikacyjne na określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po której odbywają się regularne przewozy osób.
- Długość linii autobusowej** jest to odległość w km pomiędzy dwoma krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.
34. Do linii **miejskich** (rubryka 2) należy zaliczyć linie w obrębie miast z ewentualnym przekroczeniem granic miasta do najbliższej strefy ciężenia o długości od 5 do 10 km.
35. Do linii **podmiejskich** (rubryka 3) należy zaliczyć linie o długości do 50–60 km łączące osiedla wiejskie z ośrodkami gminnymi i wojewódzkimi.
36. Do linii **regionalnych** (rubryka 4) należy zaliczyć linie o długości powyżej 50–60 km do 160 km obejmujące obszar kilku stycznych województw, łączące ośrodki gminne i mniejsze miasta z ważniejszymi ośrodkami miejsko-przemysłowymi regionu.
37. Do linii **dalekobieżnych** (rubryka 5) należy zaliczyć linie powyżej 160 km obejmujące swym zasięgiem obszar dwóch lub więcej regionów, łączące miasta wojewódzkie oraz ważniejsze ośrodki przemysłowe, kulturalne i turystyczno-uzdrowiskowe z dużymi aglomeracjami miejsko-przemysłowymi i stolicą kraju.
38. W wierszu 1 należy podać liczbę linii, a w wierszu 2 długość w km tych linii, przy czym w przypadku uruchomienia przez przedsiębiorstwo sporządzające sprawozdanie na danej linii i po tej samej trasie, np. dwóch rodzajów komunikacji (np. komunikacja zwykła i przyspieszona), linię należy wykazać tylko raz. Natomiast jeśli obydwa rodzaje komunikacji odbywają się po różnych trasach (miejscowości pośrednie są różne), lecz miejscowości krańcowe są te same, te dwa rodzaje komunikacji należy traktować jako odrębne linie.
39. Do linii **międzynarodowych** (rubryka 6) należy zaliczyć linie wybiegające poza granice państwa (np. Warszawa – Londyn), przy czym do długości linii należy zaliczyć również odcinki na terenie kraju.

Dział 8. Liczba czynnych dworców autobusowych własnych lub zarządzanych przez przewoźnika

40. **Dworzec** (wiersz 1) - miejsce przeznaczone do odprawy pasażerów, w którym znajdują się w szczególności: przystanki komunikacyjne, punkt sprzedaży biletów oraz punkt informacji dla podróżnych (ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1867, z późn. zm.)).
41. **Za dworzec dostosowany do obsługi osób niepełnosprawnych** (wiersz 2) należy uważać obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi zapewniający niezbędne warunki do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich, np. wyposażone w ułatwienia dojścia i wyjścia z/do budynków, urządzenia dźwigowe, schody i pochylnie (ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422).

Część C. PODMIOTY OBSŁUGUJĄCE LINIE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Dział 9. Komunikacja miejska według miast

42. W dziale 9 w rubryce 0 należy wymienić miasta obsługiwane w ramach komunikacji miejskiej i podać dane dotyczące autobusów (rubryki od 1 do 3), którymi obsługiwane są linie stałe dzienne w tych miastach (rubryka 4). Przy ustalaniu przeciętnych maksymalnych stanów dziennych autobusów należy stosować odpowiednio objaśnienia podane w ust. 6. Należy wykazać długość linii w kilometrach z jednym miejscem po przeczniku, zgodnie z ważnym zezwoleniem lub innymi uprawnieniami/umowami na obsługę komunikacji miejskiej. Przy ustalaniu długości linii stosować odpowiednio objaśnienia podane w ust. 1.
43. W rubryce 2 należy podać łączną liczbę miejsc dla wszystkich pojazdów, zgodnie z dowodami rejestracyjnymi.
44. W rubryce 3 należy wydzielić z rubryki 1 pojazdy korzystające z paliwa alternatywnego.
45. W rubryce 5 i 6 należy podać odpowiednio długość linii tramwajowych i trolejbusowych, zgodnie z ważnym zezwoleniem lub innymi uprawnieniami/umowami na obsługę komunikacji miejskiej.

Część D. PODMIOTY PROWADZĄCE AUTOBUSOWĄ KOMUNIKACJĘ MIEJSKĄ (ŁĄCZNIE Z OBSŁUGĄ STREF PODMIEJSKICH) LUB ZAMIEJSKĄ (MIĘDZYMIASTOWĄ LUB MIĘDZYNARODOWĄ)

Dział 10. Zużycie paliw, energii elektrycznej i przebiegi autobusów według rodzajów komunikacji

Uwaga: W dziale tym należy ujmować tylko autobusy przeznaczone do wykonywania przewozów zarobkowych, będące w dyspozycji podmiotu sprawozdawczego, tj. własne (z wyłączeniem autobusów przekazanych innym jednostkom na podstawie umowy) i obce eksploatowane na podstawie umowy leasingu i innych form dzierżawy środka transportu.

Do autobusów należy zaliczać pojazdy samochodowe przystosowane konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.

W sytuacji, gdy dany autobus wykorzystywany w przeważającej działalności podmiotu sprawozdawczego, np. w komunikacji międzymiastowej lub międzynarodowej, dodatkowo został wykorzystany do obsługi, np. komunikacji miejskiej (nie będącej działalnością przeważającą), to dane dotyczące zużycia paliw i przebiegu danego autobusu należy w całości wykazać zgodnie z **przeważającym wykorzystaniem pojazdu**.

46. W rubryce 2 należy wykazać roczne zużycie poszczególnych paliw i energii elektrycznej przez autobusy (z jednym znakiem po przecinku). Dodatkowo w przypadku autobusów w komunikacji międzynarodowej należy wykazać zużycie poszczególnych paliw i energii elektrycznej **poza granicami Polski**.

Uwaga: W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość szacunkowego określenia wielkości zużycia w oparciu o średnie zużycie paliwa i energii elektrycznej.

47. W rubryce 3 należy podać liczbę kilometrów (w tys. wozokilometrów, w liczbach całkowitych) przebytych przez autobusy w ciągu roku sprawozdawczego. Dodatkowo w przebiegach autobusów w komunikacji międzynarodowej należy wykazać przebieg **poza granicami Polski**. Przy ustalaniu liczby wozokilometrów autobusów należy stosować odpowiednio objaśnienia podane w ust. 24.